

Fält 28. Tentamen i Elektromagnetisk fältteori för F2.

EEF031 Onsdagen den 14 april 2004 kl. 14.15-18.15.

Tillåtna hjälpmedel:	BETA, Physics Handbook, Formelsamling i elektromagnetisk fältteori, Valfri kalkylator men inga egna anteckningar utöver egna formler på sista bladet i formelsamlingen för elektromagnetisk fältteori.
Förfrågningar:	Lennart Lundgren, Tel. 772 1834.
Lösningar:	Anslås på kursens hemsida den 16:e april.
Resultat:	Anslås på kursens hemsida senast den 5:e maj.
Granskning:	Sker på plats och tid enligt resultatlistan.
Betyg:	Sänds till betygsexpeditionen senast den 19:e maj.
Kom ihåg:	Poängavdrag görs för otydliga figurer, utelämnade referensriktningar, dimensionsfel och utelämnade motiveringar

Svaren på förståelsedelen skall ges på tesen som lämnas in. Flervalsfrågorna besvaras med att markera en av rutorna på tesen efter varje påstående. En och endast en ruta på varje rad skall markeras.

De tre svarsalternativen (från vänster till höger) är *Rätt*, *Vet ej*, *Fel*. Riktigt svar på ett påstående ger +0.2 poäng. Oriktigt svar ger -0.2 poäng. Vet ej är neutralt och ger 0 poäng.

Förståelseuppgifterna ger maximalt 1 poäng och lägst -1 poäng. Man kan därför få 1 poäng även med ett vet ej svar.

Lycka till!

1

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) Fyra små likadana metallkuler ligger symmetriskt i ett plan så att de utgör hörnen i en kvadrat. De befinner sig på ett avstånd från varandra som är stort i jämförelse med kulornas radier. Centralt belägen i kvadraten befinner sig en lika stor metallkula. Den centrala kulan har laddningen $4Q$ och de fyra övriga kulorna har vardera laddningen Q . Beräkna hur mycket arbete som uträttas för att föra samman kulorna från sina ursprungslägen på mycket stort avstånd från varandra.

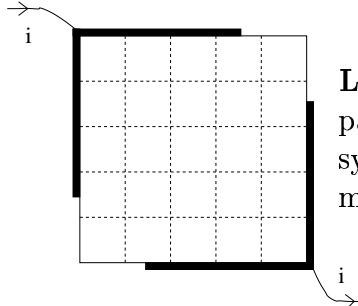
Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift B, C, D och E)

B) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
I grunden bygger uppg. A på ett postulat.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på två postulat.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐
C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Gauss lag på differentialform och Gauss lag på integralform uttrycker egentligen samma sak.	☐	☐	☐
På stort anstånd från en ändlig lång linjeladdning avtar E-fältet som $1/R^2$.	☐	☐	☐
Coloumbfältet uttrycker hur det elektriska fältet från en punktladdning ser ut.	☐	☐	☐
Poissons ekvation är ett specialfall av Laplaces ekvation.	☐	☐	☐
Med givna randvillkor är lösningen till Laplaces ekvation entydig.	☐	☐	☐
Speglingsmetoden kan användas för att lösa Laplaces ekvation i vissa fall.	☐	☐	☐
D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Antagande om approximativ strömfördelning ger för låg resistans.	☐	☐	☐
Antagande om approximativ potentialfördelning ger för hög resistans.	☐	☐	☐
Ohms lag härleddes i kursen för ett kollisionsdominerat material.	☐	☐	☐
Strömmarna i vanliga kablar är kollisionsdominerade.	☐	☐	☐
Man kan inte definiera kapacitans för en enskild ledare men mellan två ledare.	☐	☐	☐
Kapacitansen beror bara på geometrin och materialegenskaperna.	☐	☐	☐
E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
E-fältet från en godtyckligt laddad, rak ledare kan beräknas genom att integrera upp E-fältbidragen från varje infinitesimalt element.	☐	☐	☐
E-fältet från en kort, tunn, homogent laddad rak ledare kan beräknas mha Gauss lag på integralform.	☐	☐	☐
Polarisationsfältet P för ett linjärt, homogent och isotropt material beror på E-fältet.	☐	☐	☐
Källan till förskjutningsfältet är laddningstätheten hos de fria laddningarna.	☐	☐	☐
Dielektriska egenskaper modelleras med dipolmoment.	☐	☐	☐
Kirchoffs strömlag beror på laddningskonservering.	☐	☐	☐

2

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) Två elektroder ligger symmetriskt an mot två diagonala hörn hos en kvadratisk skiva med sidan $a = 8$ cm, tjockleken $d = 1$ mm och ledningsförmågan $\sigma = 0.2$ S/m, så som figuren visar. Gör en numerisk beräkning av resistansen mellan elektroderna och använd därvid figurens glesa rutnät.

Ledning: Antag en potential på varje elektrod och utnyttja symmetrin i figuren för den numeriska beräkningen.

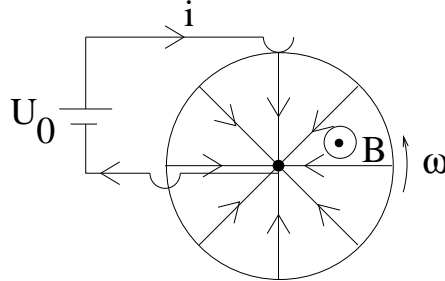
Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift B, C, D och E)

B) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
I grunden bygger uppg. A på ett postulat.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på två postulat.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐
C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Man kan välja rotationen av den magnetiska vektorpotentialen fritt.	☐	☐	☐
Man kan välja divergensen av den magnetiska vektorpotentialen fritt.	☐	☐	☐
Varje komponent av den magnetiska vektorpotentialen uppfyller Poissons ekv.	☐	☐	☐
Amperes lag kan härledas genom att utnyttja att magnetfältet är källfritt.	☐	☐	☐
Lorentzkraften beror både på magnetfältet och det elektriska fältet.	☐	☐	☐
En laddad partikel som rör sig i ett tidskonstant magnetfält ökar sin hastighet.	☐	☐	☐
D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Permanentmagneter har ett permanent magnetiseringsfält \mathbf{M}	☐	☐	☐
Linjeintegralen av H-fältet längs en sluten kurva är noll för en permanentmagnet.	☐	☐	☐
H-fältet spelar samma roll i magnetostatiken som P-fältet i elektrostatiken.	☐	☐	☐
En magnetisk dipol används som modell för att beskriva magnetiska egenskaper.	☐	☐	☐
H-fältets roll i magnetostatiken påminner om D-fältets i elektrostatiken.	☐	☐	☐
Ytintegralen av B-fältet över en sluten yta är alltid noll.	☐	☐	☐
E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Paramagnetiska material har permeabilitetskonstanten $\mu_r \gg 1$	☐	☐	☐
Ferromagnetiska material har permeabilitetskonstanten $\mu_r \ll 1$	☐	☐	☐
En bra permanentmagnet ska ha en smal hystereskurva.	☐	☐	☐
B-fältets normalkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material.	☐	☐	☐
B-fältets tangentialkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material.	☐	☐	☐
H-fältets normalkomponent är aldrig kontinuerlig i gränsen mellan två material.	☐	☐	☐

3

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) En enkel likströmsmotor består av ett ekerhjul med radien a och n stycken ekrar. Hjulet befinner sig i ett axiellt homogent magnetfält med styrkan B_0 . Varje eker har en resistans R medan resistansen hos nav och periferi är försumbara. Motorn är ansluten till en likspänning U_0 . Beräkna motorns mekaniska effekt samt vridmoment som funktion av vinkelhastigheten ω .

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift B, C, D och E)

B) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
I grunden bygger uppg. A på två postulat.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på fyra postulat.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐
C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Amperes lag förändras när man går från magnetostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Biot-Savarts lag är en av Maxwells ekvationer.	☐	☐	☐
Gauss lag förändras när man går från elektrostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Amperes lag används för att beräkna inducerad spänning i en krets från ett B-fält.	☐	☐	☐
De konstitutiva ekvationerna uttrycker materialsamband.	☐	☐	☐
B-fältet är källfritt endast i magnetostatiken.	☐	☐	☐
D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Enligt Lenz lag motverkar inducerade strömmar det ursprungliga magnetfältet.	☐	☐	☐
Det länkade flödet är viktigt vid induktionsberäkningar.	☐	☐	☐
Faradays lag säger att ett E-fält kan genereras utan laddningsseparation.	☐	☐	☐
Induktion är en mekanism där tex en krets försöker förstärka flödesändringar.	☐	☐	☐
Om man pratar om en spoles induktans menar man dess självinduktans.	☐	☐	☐
Om man pratar om en spoles induktans menar man dess ömsesidiga induktans.	☐	☐	☐
E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
$j\omega$ -metoden för fältberäkningar fungerar bara för harmoniskt varierande fält.	☐	☐	☐
Tidsderivata i Maxwells ekvationer övergår i $j\omega$ -metoden till division med $j\omega$.	☐	☐	☐
Tidsderivata i Maxwells ekv. övergår i $j\omega$ -metoden till multiplikation med $j\omega$.	☐	☐	☐
Ett komplext uttryck på E-fältet kan ej innehålla ett tidsberoende.	☐	☐	☐
Vågimpedansen för luft är omkring 377 ohm.	☐	☐	☐
Ferromagnetiska material har lägre vågimpedans än andra material.	☐	☐	☐

4

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) En centermatad sprötdipol med längden 2 cm matas på mitten med strömmen $i = 6 \cos(5 \cdot 10^8 \pi t)$ A. Beräkna utstrålad medeleffekt P_{med} från antennen. Beräkna också poyntingvektorn S_{med} i strålningszonen.

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift B, C, D och E)

B) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
I grunden bygger uppg. A på två postulater.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på fyra postulater.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐
C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Randvillkoret för E-fältets tangentialkomponent förändras då man går från elektrostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Randvillkoret för B-fältets normalkomponent förändras då man går från elektrostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Randvillkoret för H-fältets tangentialkomponent förändras då man går från elektrostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Randvillkoret för D-fältets normalkomponent förändras då man går från elektrostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Den magnetiska vektorpotentialen ger upphov till E-fält som härrör sig från tidsvarierande strömmar.	☐	☐	☐
Den skalära potentialen ger upphov till E-fält som orsakas av laddningsseparation.	☐	☐	☐
D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Grupphastigheten är den hastighet som en vågs energi färdas med.	☐	☐	☐
För en plan våg i vakuum är fashastigheten och grupphastigheten olika.	☐	☐	☐
För en plan våg i metall är fashastigheten och grupphastigheten olika.	☐	☐	☐
För en plan våg i ett dielektrikum är fashastigheten och grupphastigheten olika.	☐	☐	☐
Våglängden för en plan våg är frekvensberoende om grupphastigheten skiljer sig från fashastigheten.	☐	☐	☐
För plana vågor är fälten konstanta vinkelrätt mot utbredningsriktningen.	☐	☐	☐
E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
En Hertzdipol är en våglängd lång.	☐	☐	☐
Strömmen varierar längs med en Hertzdipol.	☐	☐	☐
Strålningsresistansen hos en halvstågantenn är oberoende av strålningseffekten.	☐	☐	☐
Strålningsresistansen ökar med längden i kvadrat för alla dipolantenn.	☐	☐	☐
En halvstågantenn är ekvivalent med en kvartsvågsantenn över ett ledande plan.	☐	☐	☐
Strömmen är konstant längs en kvartsvågsantenn.	☐	☐	☐

5

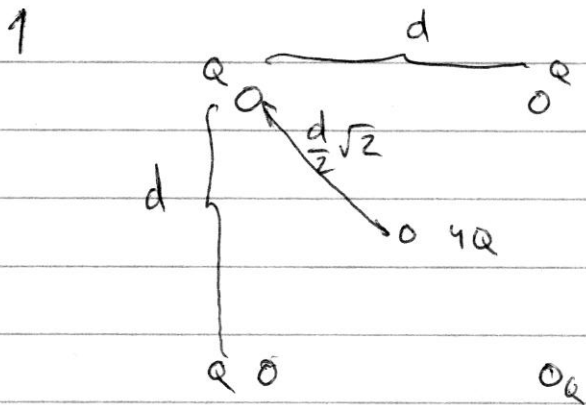
Problemlösningsdel (8 poäng)

A) En cirkulärpolariserad elektromagnetisk våg med poyntingvektorn $S_{med} = 500 \text{ W/m}^2$ träffar under infallsvinkeln 45 grader en plan vattenyta. Vattnets brytningsindex kan antas till $n = 1,5$. Beräkna poyntingvektorn för dels den reflekterade vågen dels den transmitterade vågen.

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift B, C, D och E)

B) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
I grunden bygger uppg. A på två postulat.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på fyra postulat.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
I grunden bygger uppg. A på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐
C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Poyntingvektorn uttrycker en vågs energi i en viss riktning.	☐	☐	☐
Poyntingvektorn uttrycker en vågs intensitet och i vågens utbredningsriktning.	☐	☐	☐
Poyntings teorem uttrycker energikonservering.	☐	☐	☐
Poyntingvektorn på ytan av en kabel där det flyter en likström är riktad i strömmens riktning.	☐	☐	☐
Reflektionskoefficienten för effekt vid vinkelrätt infall är det samma som kvadraten på reflektionskoefficienten för amplituden.	☐	☐	☐
Transmissionskoefficienten för effekt vid vinkelrätt infall är det samma som kvadraten på transmissionskoefficienten för amplituden.	☐	☐	☐
D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Monokromatiska vågor innehåller flera olika frekvenser.	☐	☐	☐
En elliptiskt polariserad plan våg träffar en plan gränsyta till ett förlustfritt dielektrikum under Brewstervinkeln. Reflektionen blir elliptiskt polariserad.	☐	☐	☐
En elliptiskt polariserad plan våg träffar en plan gränsyta till ett förlustfritt dielektrikum under Brewstervinkeln. Reflektionen blir cirkulärpolariserad.	☐	☐	☐
En elliptiskt polariserad plan våg träffar en plan gränsyta till ett förlustfritt dielektrikum under Brewstervinkeln. Reflektionen blir linjärpolariserad.	☐	☐	☐
Totalreflektion ger upphov till evanescenta vågor.	☐	☐	☐
En evanescent våg uppfyller ej vågekvationen.	☐	☐	☐
E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Fresnels ekvationer härleds från Snells brytningslag.	☐	☐	☐
I Snells lag måste man ta hänsyn till vågens polarisering.	☐	☐	☐
Snells lag kan härledas om man antar att ljuset alltid går snabbaste vägen mellan två punkter.	☐	☐	☐
En optisk fiber bygger på totalreflektion.	☐	☐	☐
Totalreflektion sker vid Brewstervinkeln.	☐	☐	☐
Totalreflektion är möjlig då ljusstrålen försöker gå från ett optiskt tunnare till ett optiskt tätare material.	☐	☐	☐

Lösningar till tentan 2004-04-14

Det elektriska arbete som åtgår för att föra samman ett antal laddningar kan tecknas som

$$W_e = \frac{1}{2} \sum_{k=1}^N Q_k V_k \quad \text{där } N \text{ är antalet laddningar}$$

Potentialen från en laddning: $V_k = \frac{Q_k}{4\pi\epsilon_0 r}$

Summerar upp potentialen vid en laddning från övriga laddningar:

I hörnen $V_1 = V_2 = V_3 = V_4$

$$V_1 = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \left(2 \frac{Q}{d} + \frac{Q}{\sqrt{2}d} + \frac{4Q}{\frac{d}{\sqrt{2}}} \right) = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{(2\sqrt{2}+9)Q}{\sqrt{2}d}$$

I centrum V_5

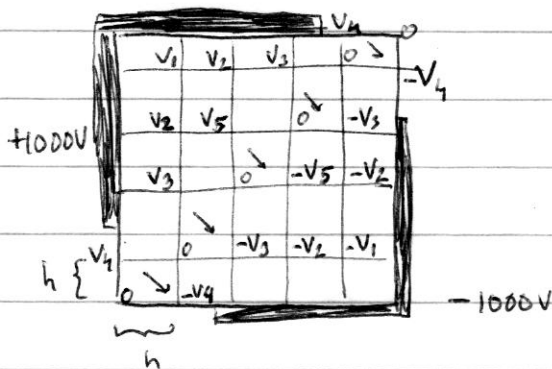
$$V_5 = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \left(4 \frac{Q}{\frac{d}{\sqrt{2}}} \right) = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \left(\frac{4\sqrt{2}Q}{d} \right)$$

Nu beräknar vi $W_e = \frac{1}{2} (Q_1 V_1 + \dots + Q_5 V_5) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \left(\frac{(2\sqrt{2}+9)Q^2}{\sqrt{2}d} \cdot 4 + \frac{4\sqrt{2} \cdot 4Q^2}{d} \right)$

$$= \frac{1}{2\pi\epsilon_0 d} \left(\frac{8+2\sqrt{2}}{\sqrt{2}} \right)$$

2 Utnyttja symmetrierna och lägg tex ± 1000 volt på elektroderna

Symmetrin ger följande punkter att betrakta:

Vi erhåller följande ekvationssystem

$$4V_1 = V_2 + 1000 + 1000 + V_2$$

$$4V_2 = V_3 + 1000 + V_1 + V_5$$

$$4V_3 = 0 + 1000 + V_2 + 0$$

$$4V_4 = 0 + 0 + 1000 + 0 \Rightarrow V_4 = 250$$

$$4V_5 = 0 + V_2 + V_2 + 0$$

$$\Rightarrow V_1 = 9000/11 \quad V_2 = 7000/11 \quad V_3 = 4500/11 \quad V_5 = 3500/11$$

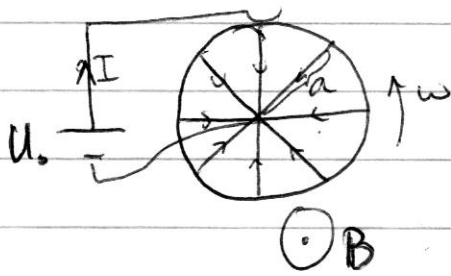
Strömmen på centrumdiagonalen kan nu tecknas som

$$\vec{i} = \sigma \cdot d \cdot h\sqrt{2} \cdot \frac{1}{h\sqrt{2}} (2V_1 + 2V_3 + 2V_5 + 2V_3 + 2V_1) =$$

$$= \sigma \cdot d \cdot 2 \left(2 \cdot 250 + 2 \cdot \frac{4500}{11} + \frac{3500}{11} \right) = \sigma d \cdot 2 \cdot \frac{18000}{11}$$

$$\text{Resistansen } R = \frac{\Delta V}{\vec{i}} = \frac{2000}{\vec{i}} = \frac{1}{\sigma d} \frac{2000 \cdot 11}{36000} = \frac{1}{\sigma d} \cdot \frac{11}{18} = 3056 \Omega$$

3

Hjulets radie: a

Krafter på laddningar $\mathbf{F} = q(\mathbf{v} \times \mathbf{B})$
 är riktad radieutåt då hjulet roterar \Rightarrow
 En rörelse emk induceras riktad utåt.

$$V_{\text{rörelse}} = \int_L \mathbf{v} \times \mathbf{B} \cdot d\mathbf{l} = \int_{r=0}^a \omega r \hat{\varphi} \times B_0 \hat{z} \cdot \hat{r} dr =$$

$$= \int_{r=0}^a \omega r B_0 \hat{r} \cdot \hat{r} dr = \int_{r=0}^a \omega r B_0 dr = \frac{\omega a^2 B_0}{2}$$

Kirchoffs sp. laggar $U_0 - V_{\text{rörelse}} = R \frac{I}{n} \Rightarrow V_{\text{rörelse}} = U_0 - R \frac{I}{n}$

$$U_0 - \frac{\omega a^2 B_0}{2} = R \frac{I}{n}$$

$$\Rightarrow I = \frac{n}{R} \left(U_0 - \frac{\omega a^2 B_0}{2} \right)$$

Mekanisk effekt P_{mek} : $P_{\text{mek}} = P_{\text{batteri}} - P_{\text{värmeförluster}} =$

$$= U_0 I - n R \left(\frac{I}{n} \right)^2 = I \underbrace{\left(U_0 - R \frac{I}{n} \right)}_{V_{\text{rörelse}}} =$$

$$= \frac{n}{R} \left(U_0 - \frac{\omega a^2 B_0}{2} \right) \frac{\omega a^2 B_0}{2}$$

Vridmoment $\Rightarrow P_{\text{mek}} = \omega \cdot T_{\text{mek}}$

$$\Rightarrow T_{\text{mek}} = \frac{P_{\text{mek}}}{\omega} = \frac{n}{R} \left(U_0 - \frac{\omega a^2 B_0}{2} \right) \frac{\omega a^2 B_0}{2}$$

4

$$i = 6 \cos(5\pi \cdot 10^8 t)$$

$$\omega = 5\pi \cdot 10^8$$

$$\Rightarrow \lambda = \frac{c_0}{f} = \frac{3 \cdot 10^8}{2,5 \cdot 10^8} = 1,2 \text{ m}$$

$\lambda \gg l \Rightarrow$ använd Hertzdipolens formuler
med $l_{\text{eff}} = l/2 = 1 \text{ cm}$

$$R_{\text{rad}} = 80\pi^2 \left(\frac{l_{\text{eff}}}{\lambda}\right)^2 = 80\pi^2 \left(\frac{10^{-2}}{1,2}\right)^2 = 0,055 \Omega$$

$$P_{\text{med}} = R_{\text{rad}} \cdot \bar{I}_{\text{eff}}^2 = 0,055 \cdot \frac{1}{2} 6^2 = \underline{\underline{0,99 \text{ W}}}$$

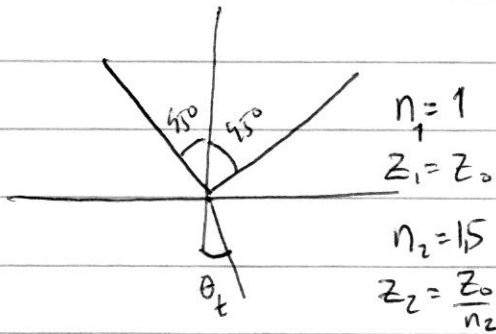
Poyntingvektorn:

$$\vec{H}_{\text{rad}}(R, \theta, \varphi) = \hat{\varphi} \frac{j\omega l_{\text{eff}} I_0 \sin\theta}{4\pi c R} e^{-j\omega R/c}$$

$$\vec{E}_{\text{rad}}(R, \theta, \varphi) = Z_0 \vec{H}_{\text{rad}} \times \hat{R}$$

$$\begin{aligned} S_{\text{med}} &= \frac{1}{2} \text{Re} \left\{ \vec{E}_{\text{rad}} \times \vec{H}_{\text{rad}}^* \right\} = \frac{1}{2} Z_0 \hat{R} \left| \frac{j\omega l_{\text{eff}} I_0 \sin\theta}{4\pi c R} \right|^2 \\ &= \hat{R} \cdot 0,118 \frac{\sin^2\theta}{R^2} \frac{\omega^2}{\text{m}^2} \end{aligned}$$

5

Snells law ger transmissions-
winkel:

$$n_1 \sin 45^\circ = n_2 \sin \theta_t$$

$$\Rightarrow \sin \theta_t = \frac{2}{3\sqrt{2}}$$

$$\Rightarrow \cos \theta_t = \sqrt{1 - \frac{4}{9 \cdot 2}} = \frac{\sqrt{7}}{3}$$

Techna reflektionskoeffizienterna:

$$\left(\frac{E_{ro}}{E_{io}} \right)_{\perp} = \frac{Z_2 \cos \theta_i - Z_1 \cos \theta_t}{Z_2 \cos \theta_i + Z_1 \cos \theta_t} = \frac{\frac{2}{3} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{\sqrt{7}}{3}}{\frac{2}{3} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{7}}{3}} = \frac{\sqrt{2} - \sqrt{7}}{\sqrt{2} + \sqrt{7}}$$

$$\left(\frac{E_{ro}}{E_{io}} \right)_{\parallel} = \frac{Z_2 \cos \theta_t - Z_1 \cos \theta_i}{Z_2 \cos \theta_t + Z_1 \cos \theta_i} = \frac{\frac{2}{3} \cdot \frac{\sqrt{7}}{3} - \frac{1}{\sqrt{2}}}{\frac{2}{3} \cdot \frac{\sqrt{7}}{3} + \frac{1}{\sqrt{2}}} = \frac{2\sqrt{14} - 9}{2\sqrt{14} + 9}$$

Poyntingvektor:

$$S_i = \frac{1}{2} \frac{|E_{io}|^2}{Z_0} + \frac{1}{2} \frac{|E_{io}|^2}{Z_0} = 500 \Rightarrow \frac{|E_{io}|^2}{Z_0} = 500$$

$$S_r = \frac{1}{2} \frac{|E_{ro\perp}|^2}{Z_0} + \frac{1}{2} \frac{|E_{ro\parallel}|^2}{Z_0} = \frac{1}{2Z_0} |E_{io}|^2 \left[\left(\frac{\sqrt{2} - \sqrt{7}}{\sqrt{2} + \sqrt{7}} \right)^2 + \left(\frac{2\sqrt{14} - 9}{2\sqrt{14} + 9} \right)^2 \right] = 251 \frac{\text{W}}{\text{m}^2}$$

Transmission:

$$\left(\frac{E_{to}}{E_{io}} \right)_{\perp} = \frac{2Z_2 \cos \theta_i}{Z_2 \cos \theta_i + Z_1 \cos \theta_t} = \frac{2 \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}}}{\frac{2}{3} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{7}}{3}} = \frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{2} + \sqrt{7}}$$

$$\left(\frac{E_{to}}{E_{io}} \right)_{\parallel} = \frac{2Z_2 \cos \theta_t}{Z_2 \cos \theta_t + Z_1 \cos \theta_i} = \frac{2 \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{\sqrt{7}}{3}}{\frac{2}{3} \cdot \frac{\sqrt{7}}{3} + \frac{1}{\sqrt{2}}} = \frac{12}{2\sqrt{14} + 9}$$

$$S_t = \frac{1}{2} \frac{|E_{to\perp}|^2}{Z_1} + \frac{1}{2} \frac{|E_{to\parallel}|^2}{Z_2} = \frac{1}{2Z_0} |E_{io}|^2 \left[\left(\frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{2} + \sqrt{7}} \right)^2 + \left(\frac{12}{9 + 2\sqrt{14}} \right)^2 \right] = 380.8 \frac{\text{W}}{\text{m}^2}$$